

Ds. Arjan van Groos (1962 - 2014)
Tekst: Mattheüs 24, 1 - 14
Middagdienst

Broeders en zusters, de Here wil ons vanmiddag stil laten staan bij de les die de Here Jezus vlak voor zijn dood aan zijn discipelen gaf. Een les over wat in de toekomst zou gaan gebeuren en hoe ze die gebeurtenissen moesten lezen. Hij liet ze daarbij zien dat er één ding is waar ze zich aan vast moeten klampen, namelijk aan het Woord van God. En daarover willen wij dan straks ook gaan zingen met de woorden van Psalm 19 de verzen 3 en 4. Maar voordat we dat doen zullen we eerst de Here begroeten en ons leven in zijn handen leggen om aansluitend te luisteren hoe de Here ons tegemoet treedt met woorden van liefde en genade. Laten we nu we voor de Here mogen verschijnen uit eerbied voor Hem gaan staan.

- 1. Votum**
- 2. Zegengroet**
- 3. Lied : Psalm 19 : 3 & 4**
- 4. Gebed voor de opening van het Woord**
- 5. Schriftlezing : Mattheüs 23 : 29 – 24 : 14**
- 6. Lied : Gezang 32 : 3 & 4 (over hoe God zijn kerk door alle moeiten heen in leven houdt)**
- 7. Tekst : Mattheüs 24 : 1 – 14**
- 8. Geloofsbelijdenis : Gezang 3**
- 9. Dankzegging en gebed**
- 10. Slotzang : Psalm 25 : 4 & 7 (dat als we naar de Here luisteren in zijn wegen wandelen)**

Geliefde gemeente van onze Here Jezus Christus, broeders en zusters, groot en klein,

Is het niet wat somber om op een laatste dag van het jaar over het laatst van de dingen te preken? Past deze tekst bij een stemming waarin we vanavond eens gezellig en onbezorgd de champagnekurken te laten knallen en vuurwerk af te steken? Waarom moet het nu zo zwaar? En kan het niet wat onbezorgder?"

Natuurlijk kan het wel wat opgewekter en onbezorgder. Maar, broeders en zusters, geeft onze tijd nu werkelijk zoveel aanleiding om heerlijk onbezorgd een nieuw jaar in te stappen? O, zeker, in *economische* zin wel. Velen van ons gaat het ontzettend goed.

Maar als we verder naar de samenleving kijken, terugkijken op het afgelopen jaar? Gaat het dan zo goed? Gaat het zo goed met het terugdringen van de *criminaliteit*? Goed het zo goed met de arbeidsomstandigheden in de bedrijven? Velen lijden onder *stress*. Collega's worden steeds onverdraagzamer. De concurrentie tussen en binnen de bedrijven wordt steeds sterker. Het is al meer en meer ieder voor zich.

En niemand laat zich nog wat gezeggen. Aan verkeersregels, belastingwetten en noem het maar op hebben steeds minder mensen nog een boodschap. En als er wat van wordt gezegd, wordt men boos. Waarom wordt ik gepakt? Iedereen doet het toch?

En de overheid zelf? Die trekt zich steeds minder aan van de geboden die de Here heeft gegeven. Wat dat betreft was het afgelopen jaar een zeer droevig jaar. Met invoering van het homo-huwelijk, verruiming van de abortuswet en de wet op euthanasie. We kunnen onze ogen er wel sluiten omdat het oudejaarsavond is, maar daar is het nog niet mee weg. En zo gaat het niet alleen in ons land, maar in een groot deel van de westerse wereld.

En hoe zit het in de gereformeerde *kerk*? Is dat het veilige bolwerk, waar het allemaal pais en vree is? Wie meeleeft met alles wat er in de kerk gebeurt, weet dat we als kerk door een moeilijke periode gaan. In 1999 hebben meer dan *1000 mensen zich onttrokken* aan de kerk. En we moeten niet verbaasd zijn als dat aantal in 2000 nog groter is geworden. Kijken we naar de predikanten dan is het beeld ook niet rooskleurig. We hebben te maken gekregen met afzetting van een predikant, losmakingen en predikanten die op hun verzoek uit het ambt ontheven zijn. Daarnaast moeten in vele gemeentes medewer-

kers van het GVI op komen draven omdat de *conflicten in de kerkenraad* tot een onwerkbaar situatie hebben geleid.

Ook zie je hoe de eenheid onder de Gereformeerde Kerken vrijgemaakt onder druk staat. Zo is er op *liturgisch* gebied een ruime variëteit tussen de gemeenten ontstaan. Als je elders naar de kerk gaat, weet je van tevoren niet wat je te wachten staat. Maar niet alleen op dat punt is er onrust in onze kerken. Er is onrust over de vrouw in het ambt, de visie op de zondagsrust, de zegenende preeklezer, de uitbreiding van ons kerkboek met nieuwe gezangen. Ja, de onrust is zo groot dat sommigen zich hardop afvragen of we nog wel gereformeerd zijn.

Kortom: het leven in en buiten de kerk staat onder grote druk. En het gaat ook onze deur niet voorbij. En daarom lijkt het me goed om vandaag met elkaar te luisteren naar wat de Here Jezus, de Koning van hemel en aarde, over deze dingen heeft gezegd. Ik bedien u vanmorgen het Woord van de Here onder het volgende thema:

Christus leert zijn discipelen de les van de tijden

Hij leert ze

- 1. waar ze niet op moeten letten,**
- 2. wat ze kunnen verwachten,**
- 3. waar ze wel op moeten letten.**

De Here Jezus laat de discipelen allereerst zien waar ze niet op moeten letten.

Aanleiding voor deze uitgebreide rede van de Here Jezus over de tijden is een opmerking van de discipelen. Een opmerking die niet uit de lucht komt vallen. Want er was nogal wat gebeurd de afgelopen dagen in het leven van Jezus en zijn discipelen. Op maandag was *de feestelijke intocht* van de Here Jezus in Jeruzalem geweest. De mensen hadden hun kleren op de weg gelegd en palmtakken. En daar hadden ze, als eerbetoon aan Jezus, Hem over heen laten rijden. En de mensen hadden geroepen: “Hosanna de Zoon van David, gezegend Hij die komt in de naam des Heren; hosanna is de hoogste hemelen!” Ja, toen leek het eindelijk zover, dat Jezus de macht ging grijpen in Jeruzalem. En de verwachtingen van de discipelen waren dan ook hoog gespannen. Maar in de dagen daarop, was de juichstemming omgeslagen. Jezus had ontzettend veel van zijn krediet verspeeld. Hij had Zich de woede van de Farizeeën en Schriftgeleerden flink op de hals gehaald door zijn rede over hun slechtheid. En ook het volk begon weg te lopen bij Jezus. En de dag van de triomf leek dan ook verder af dan ooit.

En in zo'n situatie verlaten Jezus en de discipelen het tempelcomplex. Waarbij de discipelen om zichzelf en Jezus moed in te praten, Jezus wijzen op de pracht van de tempel. Het toekomstige paleis van Jezus, naar hun overtuiging.

Nu weten we uit allerlei geschriften we dat de tempel inderdaad ontzettend mooi was. Veel wit marmer en goud. Stralend in het zonlicht. Gebouwd met enorme stenen. Stenen van 11 meter lang, 5 meter breed en 3,5 meter hoog. Een prachtige tempel. Een teken van grootheid en pracht. Maar de discipelen krijgen een koude douche over zich heen. Want de Here Jezus stelt een vraag. Een vraag waarop Hij een bevestigend antwoord verwacht: richt u niet de blik op dít alles? "Ja?" Inderdaad, zij richtten hun blik op die prachtige tempel, dat trotse gebouw. Hun tempel waar overal in de wereld de mensen het over hebben. Dit toonbeeld van grootheid en pracht. Waar ze als Joden dan ook met recht trots op zijn. Maar Jezus zegt: Voorwaar, Amen, het is waar en zeker, zeg Ik jullie, er zal hier geen steen op de andere gelaten worden, die niet zal worden weggebroken. Let u erop met hoeveel nadruk de Here Jezus dit zegt. Geen steen zal op een andere blijven. Ja, zelfs de onderste stenen zullen van hun plaats worden weggebroken. De tempel zal letterlijk met de grond gelijk worden gemaakt.

Dit moet een uitermate schokkende boodschap voor hen geweest zijn. Geen tempel meer? De tempel dus niet het paleis van Jezus? Wat staat hier nu te gebeuren? In het besef dat deze boodschap van de Here Jezus er één vol dreiging is, doen ze er voorlopig maar het zwijgen toe, totdat ze op een rustige plaats onder elkaar zijn. Want stel dat de mensen op straat vlogen van hun gesprek opvangen. Dat zou niet best zijn.

Zo wordt op de Olijfberg het gesprek pas hervat. De Olijfberg, vanwaar men een prachtig panoramisch uitzicht heeft over de tempel. In de beslotenheid van de kring van de discipelen gaat de Here Jezus uitleg geven. Ze wezen net op de tempel als teken van grootheid en pracht. Als teken waaraan je je op kunt trekken. Maar daar moeten ze hun hoop niet op vestigen. Daar moeten ze niet op letten. Want de tempel zal verwoest worden. De tempel zal verdwijnen. In de tempel vindt je geen troost en geen houvast. Dat in de eerste plaats.

In de tweede plaats gaat de Here Christus ze vertellen wat ze kunnen verwachten. Eenmaal in de beslotenheid van de eigen groep, branden de discipelen dus los. "Zeg ons wanneer zal dat geschieden, en wat is het teken van uw komst en van de voleinding van

de wereld?” Ze hadden gedacht dat Christus bij zijn troonbestijging in de tempel zou gaan wonen. Maar nu zijn ze verward en rollen daarom met hun vragen over Jezus heen. Wanneer zal de tempel dan verwoest worden? En wat zal dan het teken van uw komst en de voleinding van de wereld zijn? De discipelen hadden de troonsbestijging van de Here Jezus gecombineerd met de voleinding van de wereld. Ze hadden gedacht dat al die dingen op heel korte termijn zouden gaan gebeuren. Maar nu ligt het blijkbaar anders, volgens de woorden van Jezus. En nu willen ze dus allereerst weten wanneer de tempel dan verwoest zal worden. En wat dan het teken van Jezus’ troonsbestijging en de voleinding van de wereld zal zijn?

En dan is het antwoord opvallend. Voordat Hij gaat vertellen wat er allemaal te gebeuren staat, geeft Hij een vermaning. “Ziet toe dat niemand u verleidde”. Hij zegt daarmee: u maakt u druk om allerlei tekens, maar dit moet uw grootste zorg zijn: ziet toe dat niemand u verleidt. Houdt u zich daar maar in eerste instantie mee bezig. Dat moet uw grootste zorg zijn.

En dan gaat Hij vertellen wat er nog allemaal gaat gebeuren. Er zullen allerlei mensen komen die zich zullen opwerpen als redders van de wereld. Verder zullen er oorlogen komen en geruchten van oorlogen. Allerlei gebeurtenissen op het toneel van de wereld. Maar dat is het einde nog niet.

Volk zal opstaan tegen volk. Koninkrijk tegen koninkrijk. Dan zullen hier, dan daar, hongersnoden en aardbevingen zijn. Dingen die we in de afgelopen eeuwen telkens weer hebben gezien. Maar ook dat is het einde nog niet. Het is nog maar het begin van de weeën. Het begint dus met allerlei strijd en rampen op het toneel van de wereld en van de politiek. Oorlogen en rampen die alle mensen treffen. Gelovig en ongelovig.

Maar dan vanaf vers 9, gaat de Here Jezus beschrijven wat er daarnaast gaat gebeuren. En dan komt de kerk in beeld. Natuurlijk. Want daar gaat het om in de geschiedenis en de toekomst van de wereld. De geschiedenis van onze aarde draait om het voortbestaan van de kerk. We hebben waarschijnlijk de neiging om de geschiedenis van de kerk te beschouwen als een klein onderdeelje van de wereldgeschiedenis. Maar het is omgekeerd. De kerkgeschiedenis vormt het middelpunt van de wereldgeschiedenis.

We kunnen dat bijvoorbeeld zien in het Oude Testament. In al die eeuwen had de Here maar één doel voor ogen had: zijn Zoon Jezus Christus op zijn tijd naar deze wereld laten komen tot redding van mensen die vanwege hun zonden ten dode waren opge-

schreven. De grote wereldrijken van de Egyptenaren, de Assyriërs, de Babyloniërs, de Meden en Perzen, de Grieken en de Romeinen. Ze waren uiteindelijk allemaal dienstbaar aan de komst van de Here Jezus. Zoals de Here dat ook in een droom bekend had gemaakt aan Nebukadnessar. Die droom van dat beeld met een gouden hoofd, zilveren borst en armen, buik en lendenen van koper en benen van ijzer. Een machtig beeld van elkaar opvolgende koninkrijken in hun pracht. Maar deze machtige koninkrijken zullen vergaan doordat God op een gegeven moment een koninkrijk gaat oprichten dat nooit meer zal vergaan. Het Koninkrijk van zijn Zoon. Leest u het thuis maar na in Daniël 2.

En zo is het vandaag nog. De Zoon van God, onze Here Jezus heeft zijn Koninkrijk gevestigd. Maar de strijd gaat nog altijd door. De grote strijd is niet de strijd tussen de volkeren van de aarde. Van machthebber tegen machthebber. Maar het is de strijd tussen God en de duivel. Een strijd waarbij de duivel zijn best doet om het rijk van Koning Christus zo veel mogelijk te beschadigen. Om zoveel mogelijk mensen verloren te laten gaan. Maar waarbij God al zijn uitverkorenen wil redden en zal redden. Dat verklaart ook waarom bij de Here Jezus na algemene rampen die over de aarde zullen komen, gaat spreken over de strijd tegen de kerk. Het uitverkoren volk van God. Want daar richt de duivel vooral zijn aandacht op. Op die mensen die hij dacht in handen te hebben, maar die door Jezus uit zijn greep bevrijd zijn en hun vrijheid hebben terug gekregen. Hun rechtvaardigheid, hun heiligheid, hun leven.

En de duivel doet dat op twee manieren. Hij brengt allereerst van buitenaf de kerk in de verdrukking. We worden als kerk vervolgd. Wie in Jezus Christus geloven zullen gevangen worden genomen en in sommige gevallen zelfs gedood. En alle volken zullen ons haten om de naam van de Here Jezus. En in de loop van de afgelopen twintig eeuwen is dit telkens weer gebeurd. Het begon met de Joden die de kerk vervolgden, vervolgens waren het de Romeinen, in de tijd van de Reformatie was het de Inquisitie. Kort geleden waren het de regeringen achter het IJzeren Gordijn. En vandaag zijn gebeurt het in China, in allerlei islamitische staten, Saoedie Arabië, Soedan, Pakistan, Iran en Irak. En deze lijst is allesbehalve compleet. En wie zal zeggen hoe lang het nog zal duren voordat het hier ook weer komt? Mogelijk niet eens zo lang. Want de haat tegen ons wordt steeds duidelijker. We worden uitgemaakt voor onverdraagzame mensen die anderen in hun vrijheid beknotten. Die menen de waarheid in pacht te hebben. Die hun

meningen wel in hun eigen kring mogen verkondigen, maar daar liever niet te veel mee naar buiten moeten treden.

En wat zal er met ons gebeuren als dat werkelijkheid wordt. Ook daar spreekt de Here Jezus over. Velen zullen ten val komen. Er zullen broeders en zusters in ons midden zijn, die onder de druk bezwijken en de kant van de vervolgers zullen kiezen. Ze zullen hun vroegere broeders en zusters verraden. Ja, dan zal duidelijk worden wat er werkelijk in hun hart was. En als we dit mee zullen maken, dan zullen we nog wel eens voor nare verrassingen komen te staan. Omdat mensen van wie we het nooit verwacht hadden, die zich altijd zo gelovig en vroom hadden voorgedaan, nu voorop lopen om christenen te verraden. Dan zal dus hun haat tegen de Here en zijn kerk zichtbaar worden. Zo zal de duivel bezig zijn om vele weer uit de handen van Christus weg te roven.

Maar zijn tweede manier is zeker zo actueel in onze dagen. Vele valse profeten zullen opstaan en velen zullen zij verleiden. En wie de 20ste eeuw overziet, die kan niet anders dan erkennen dat de duivel hiermee zijn grootste winst heeft geboekt. Aan het begin van deze eeuw waren bijna alle mensen nog christenen. Velen gingen zondags naar de kerk. Maar wat is daar nog van over? Duizenden kerken zijn inmiddels gesloopt of hebben een andere bestemming gekregen, terwijl de bevolking aan de andere kant explosief is gegroeid. En waardoor? Voornamelijk door allerlei valse profeten. Profeten die met vertrouwde bijbelse termen een nieuw evangelie hebben uitgedacht en daarmee duizenden mensen hebben betoverd en van hun blijdschap in Jezus Christus hebben geroofd. Berkhof, Kuitert, Schillebeecks, Nico ter Linden om maar een paar van deze profeten te noemen. Mensen met grote gaven. Zeer intelligent, goed en boeiend schrijvend, maar uitermate misleidend. Ze hebben hun duizenden verslagen. En als de Here ons niet bewaart, zullen ze ook in onze kerk de kop opsteken. Zeker als we het Woord van de Here gaan verwaarlozen en niet meer als gezaghebbend aannemen.

Ik weet niet hoe het hier op de Bijbelstudieverenigingen en in de gezinnen toegaat, maar onder ons hoor je toch ook broeders en zusters zeggen: “Ja, dat staat wel in de Bijbel, maar daar kun je vandaag toch niet meer mee aankomen.” En ze bedenken allerlei redenen waarom een bepaald gebod voor hun niet geldt. “Ja, op zich is het wel goed dat de Here heeft gezegd dat je niet mag samenwonen, maar bij ons ligt dat anders. Ja, je mag niet rommelen met je belastingpapieren, maar ik moet wel. Anders hou ik het hoofd niet boven water. Ja, in principe hoor je zondags naar de kerk te gaan, maar door de week

werken we zo hard, dat we toch geregeld op zondag moeten bijslapen. Enzovoort, enzovoort” En zo maken we het Woord van God stomp. En zo verliest Gods wet aan kracht in ons leven.

En waar de wetsverachting toeneemt, verkilt de liefde, zoals de Here Jezus zegt. Wie zien dat in de samenleving. Maar tekenen daarvan zijn ook in de kerk te zien. De manier waarop tegenstanders van bepaalde liturgische veranderingen soms spreken over voorstanders en andersom, zijn tekenen van verkillig van de liefde. Evenzo geldt dat voor conflicten tussen gemeenteleden en kerkenraden. Of conflicten tussen kerkenraadsleden onderling. Ik kijk dus, dat voor de goede orde, niet naar bepaalde mensen in het bijzonder. Maar ik spreek in het algemeen.

Hoe kritisch staan we tegenover ons eigen optreden? En als we fouten hebben gemaakt, bewust of onbewust, zijn we dan bereid onze schuld daarvoor te dragen? En zijn we bereid daarvoor vergeving te vragen? En natuurlijk is het bijna altijd zo dat er aan beide kanten fouten zijn gemaakt. Maar de fouten die de ander heeft gemaakt, ontslaan ons niet van onze plicht onze schuld te belijden en daarvoor vergeving te vragen. Waarom gaat ons dat zo moeilijk af? Waarom willen we het verdriet dat we de ander hebben aangedaan niet onder ogen zien? Dat is toch omdat we de wet niet meer zo nauw nemen. De wet waarin ons geleerd wordt dat we verplicht zijn niet alleen de Here lief te hebben boven alles, maar ook onze naaste als onszelf. En dat betekent dus dat we schuld hebben tegenover elkaar in al die situaties waarin we elkaar niet echt hebben liefgehad. En ook door conflicten breekt de duivel de kerk af en trekt hij mensen weg bij God.

Wat dus vandaag gebeurt in de wereld om ons heen en in de kerk, moet niemand van ons dus verbazen. Want onze Profeet en Leraar Jezus Christus heeft dit allemaal voorgezegd. Dit is wat we kunnen verwachten in deze dagen. Dat in de tweede plaats.

Waar moeten we nu wel op letten? Onze Koning waarschuwt ons dus om er op toe te zien dat niemand ons verleidt. Daarbij laat Hij ons aan de ene kant zien wat we allemaal kunnen verwachten. Maar dat niet alleen. Want we zouden kunnen denken dat we dus aan het kortste eind zullen trekken. Dat er voor ons geen hoop is, als de duivel zo tegen ons tekeer gaat. Aan de ene kant openlijk en brutaal en aan de andere kant stilletjes en gemeen. Maar als we letten op vers 14, dan zien we toch hoe Christus en zijn kerk overwinnen.

De discipelen moesten niet letten op de tempel in al zijn pracht en praal. En ook niet bang zijn voor de kerk als de duivel zo tekeer gaat. Want de duivel heeft niet het laatste Woord. Want Christus houdt hun als hoogste Profeet en Leraar ook het volgende voor. De blijde boodschap van het Koninkrijk zal in de gehele wereld gepredikt worden tot een getuigenis voor alle volken. Ja, de duivel kan nog zo sterk zijn. Hij kan nog zoveel mensen verleiden. Hij kan met zoveel geweld tekeergaan als hij wil, maar hij kan niet verhinderen dat het evangelie over heel de wereld gepredikt wordt. Hij kan niet verhinderen dat Christus overal op de wereld mensen redt uit zijn klauwen en hen het eeuwige leven schenkt.

En ook dat zien we gebeuren. Overal wordt het evangelie gebracht in de wereld. Overal zijn er mensen die Christus prediken. Overal zijn er mensen die tot geloof komen. Tegen alle verdrukking en geweld in. Niet de tempel van Jeruzalem biedt houvast voor een kerk in de verdrukking. Maar het werk dat Christus zichtbaar in de wereld en dus ook in ons midden doet. Dat troost. Want daardoor weten we. Onze Heiland is sterker dan de duivel. Want Hij doet zijn Woord overwinnen. Hij is de Koning van hemel en aarde. En wij zijn in zijn hand. En de Heilige Geest die onze Heiland in staat heeft gesteld om zijn werk op aarde te volbrengen, woont ook in ons midden. Woont in onze lichamen. Hoewel de duivel dus sterk is en duizenden mensen verleidt, zien we ook de Here Jezus bezig in de wereld. En ook hier in Hoogvliet-Spijkenisse.

Laat dat dan u troost en houvast zijn ook in het nieuwe jaar. Het Woord van Jezus Christus gaat door en geen macht zal dat Woord kunnen overwinnen. En wie dat Woord gelooft zal in dat Woord overwinnen. Zoals het het afgelopen jaar door geklonken heeft hier in de kerk, zo zal het blijven klinken. Misschien niet meer in dit kerkgebouw, omdat we hier niet meer samenkomen van de overheid. Maar dat doet er niet toe. Het Woord zal blijven klinken. En al wie aan dat Woord vasthoudt, zal staande blijven. Zo is het alle eeuwen door al geweest en zo zal het ook in het komende jaar van onze Here Jezus Christus zijn.

Amen